

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
et Tongeren bij M. COLLE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 18 JANUARIJ.

ONDERSCHRIJVINGEN

voor het pauselijk leger.

Bedrag der vorige lijsten,	fr. 2228.55
A. B. van Vlytingen,	5,00
Onbekende van Vroenhoven,	5,00
Onbekende van Tongeren,	5,00
M. Thomas Houbrechts, eigenaar te Flex,	5,00
Eenige Hakkoeren,	40,00
Ontvangen door M. den deken :	
Drie onbekende dienstmeiden van Tongeren,	6,00
Eenige congregantisten van St-Franciscus,	
van Tongeren,	10,50
Eene onbekende jufvrouw, id.	5,00
Eene onbekende dienstmeid, 3 ^e gift, id.	5,00
Eene onbekende, id.	3,00
M. Leva en zijne echtgenoot, eigenaars	
te 's Heeren-Elderen,	10,00
Beatrix Reggers, van Herderen,	5,00
Eene dienstmeid, id.	1,00
Totaal, fr.	2334.05

M. Pirmez en de kerkhoven.

De gemeente-raad van Tongeren heeft over eenigen tijd een reglement over de politie van den kerkhof gemaakt. M. Vandenpeereboom, minister van binnenlandsche zaken heeft het tongersch reglement vernietigd : het was niet liberaal genoeg.

Thans heeft M. Vandenpeereboom zijne demissie gegeven. Hij is vervangen door M. Pirmez — dat heeft de oude Tongenaar reeds verleden week verteld — en wat het aardigste van alles is, dat is dat M. Pirmez, de nieuwe minister, juist dezelfde grondstelsels verdedigt welke de gemeente raad van Tongeren gevolgd had in de opstelling van het reglement.

Gedurende de beraadslaging die in 1862 in de Kamer plaats had over de zaak der kerkhoven, sprak M. Pirmez eene redevoering uit waarin hij herhaalde malen verklaart dat eene bestaande wet zoo als die op de kerkhoven, door geene bijzondere besluiten, maar alleen door eene nieuwe wet kan veranderd worden.

Wat het kerkhof zelf aangaat, hierin dacht hij dat men de denkwijze van iedere godsdienst moest eerbiedigen, en geen algemeen put van de begraafplaats maken.

Maar ook drong M. Pirmez ten sterkste aan, dat er behoorlijke plaatsen op de kerk-

hoven zouden zijn voor iedere denkwijze — iets wat wij altijd geveagd hebben.

Wat zal nu M. Pirmez in die groote kwestie doen, nu hij niet meer op de onafhankelijke bank der Kamer zit, maar op de bank van M. Frère, waar alles homogene moet zijn, of men wordt onbarmhartig neêrgestootten ?

M. Pirmez wil, dat ieder zijn behoorlijk kerkhof hebbe, zooals de wet van *prairial* jaar XII 't voorschrijft ; hij wil dat de gemeenten daarvoor zorgen. M. Pirmez wil verder niet, dat eene bestaande wet, door afzonderlijke beslissingen kan worden verbroken ; — twee punten, waarin het kabinet Frère bezwezen heeft anders te denken dan hij.

Wat zal er nu gebeuren ? Een van twee, ofwel M. Pirmez moet in de kwestie veranderd zijn ofwel M. Frère moet besloten hebben de bestaande wet te eerbiedigen.

Wij zullen zien, welke veronderstelling de ware is ; maar als men het trotsch, onbuigzaam karakter kent van M. Frère, wiens partijdrift voor hoog politiek ; wiens koppigheid voorstandvastigheid ; wiens beleedigingen voor trekken van genie gehouden worden, dan kan men niet aannemen dat de meester het hoofd zal gebukt hebben voor een klein en bijna onbeduidend *deputé*, van het afgelegene Charleroi.

Vandaag hebben wij enkel 1862 van M. Pirmez willen herinneren, om te zien of hij in 1868 aan die denkbeelden zal getrouw blijven ; wij hoopen voor het recht en voor de eer des ministers, die hij aan zijne woorden van destijds, geene dubbelzinnige uitlegging geven zal.

M. Jamar.

Reeds verleden zaterdag raakten wij in het voorbijgaan den nieuwen minister van openbare werken. Het *Handelsblad* van Antwerpen houdt zich op zijne beurt met M. Jamar bezig. Ziehier hoe het Antwerpsch blad zich uitdrukt :

« Vandaag is M. Jamar een doktrinaar van de zuiverste soort ; hij treedt in een kabinet, waarvan de ongodsdienstigheid genoegzaam gekend is ; dat boeken en schriften subsidieert, waarin zijne denkbeelden worden vooruitgezet ; dat den geest der kristelijke leerling in zekere takken van onderwijs niet begunstigt en deze zelfs wil doodden in 't lagere onderwijs.

» Is M. Jamar met die strekking tot akkoord ? Dan heeft hij zeker, bij het intreden van het ministerie vergeten, dat hij vroeger uitgever was van boeken met eene katholieke strekking.

hert ; dit behaagt mij.

— Ik kan niet hooren, mijnheer, dat eene moeder of een kind armoede moet lijden, zegde de soldaat ; het is jammer dat ik dien kleine niet meer heb kunnen geven ; maar gij weet, een soldaat....

— Ik weet het ; maar vergeet niet dat het weinige dat gij van goeder herte aan den ongelukkige, aan den hulpbehoevende geeft, reeds veel in de ogen van God is, die wellicht uw koppen geld in goudstukken zou kunnen veranderen.

— Mochte Hij u verhooren, mijnheer, en doen zooals gij zegt ; dan zou de ellende, de honger misschien....

— Lijdt gij ellende of honger, mijn vriend ? — Ik niet, want het brood der kazerne is voor mij toereikend ; maar mijn vader, die lijdt waarschijnlijk op dit oogenblik gebrek, misschien honger....

En bij deze woorden bedekte de soldaat met beide handen zijn gelaat, om zekere schaamte en zijne tranen te verbergen.

De priester was op dit gezicht en bij die woorden zichtbaar getroffen. Hij hervatte na een oogenblik zwijgens :

— Ween vrij, mijn vriend, dit getuigt van uw edelaardig hert. Mag ik weten hoe gij heet en wat uw vader doet ?

— Ik heet Joseph Delcroix, mijnheer, en ben te Bordeaux geboren. Wat mijn vader betreft, deze is lijdend, is ongelukkig ; en inwendig lijdt ik ook, omdat ik mijnen goeden vader niet kan helpen.

— Heeft hij dan geene vrienden ?

— Vrienden, hervatte de krijgsman ; helaas ! het ongeluk heeft zoo weinig of geene vrienden !

— En heeft uw vader slechts u voor eenigen

zoon ?

— Zijn jongste zoon is over drij maanden ge-

M. Jamar drukte verschillende *bibliothèques*, uitgegeven onder bescherming van de conservateurs ; hij gaf eene vlaamse vertaling van Thomas a Kempis, *de Navolging Christi*, en eindelijk drukte hij *al majorem Dei gloriam*, den grooten Mechelschen Catechismus.

» Men zegt zelfs, dat M. Jamar, in den tijd, op het punt stond om eene groote en bij uitstek katholieke drukkerij over te nemen. Zeker is het, dat een uitgever eenigzins verantwoordelijk is voor den geest der werken, welke hij in de wereld zendt, en M. Jamar kan dus zoo groote vijand van de katholieke werken niet zijn, als het kabinet Frère dit getoond heeft.

» Nog eens, welken weg zal M. Jamar volgen ? Heeft M. Frère hier andermaal eene zekere concessie gedaan ; of, viadt M. Jamar den Mechelschen Catechismus en de *Navolging Christi*, goede boeken om geld te slaan, maar niet om ze in toepassing te brengen ?

» Ofwel, zal M. Jamar, nu hij minister geworden is, niet meer goedvinden, dat er werken gesubsidieerd en verspreid worden zooals hij er met duizende gedrukt heeft ? Zal de minister de daden van den gewezen uitgever afkeuren, bevelen en veroordeelen ?

» Nogmaals, wij moeten zien. »

Kamer.

Dinsdag is de Kamer weer bijeengekomen. Er bevond zich eene talrijke menigte in de tribunen. M. Frère heeft uitleggingen en geene uitleggingen gegeven over het ontslag van het Ministerie. Hij heeft gezegd dat minister Vandenpeereboom de toepassing wilde der wet van 1842 op de adulten- of avondscholen, hetgeen hij, minister Frère, niet wilde. Vandaag het ontslag van M. Vandenpeereboom. M. Rogier heeft zijn ontslag gegeven, omdat M. Vandenpeereboom het zijne had gegeven. M. Goethals, minister van oorlog, heeft op zijne beurt zijn ontslag gegeven, omdat hij het niet eens was met M. Frère nopens zekere kwestien die de soldatenplaat betroffen. Eindelijk hebben MM. Frère en Bara hun ontslag gegeven, omdat MM. Vandenpeereboom, Rogier en Goethals de hunne hadden gegeven. Ziedaar de uitleggingen van M. Frère !...

Verders heeft M. Frère bewezen dat de kwale trouw en de schijnheilige bedriegerij hem ten vollen meester zijn, — dit zijn overigens de hoofdhoedanigheden van alle de schijnliberalen. In 1864 namelijk, kwam M. Dechamps voor met een programma waarin hij eenige veranderingen voorstelde aan het stelsel der versterkingen van Antwerpen. Dit

deed M. Dechamps om Antwerpen te verzoeken, om het te onttrekken aan de gevaren waarmede het door de bouw van 't Noorder kasteel was bedreigd, en — M. Frère verstootte het programma van M. Dechamps en beschuldigde deszelfs opsteller, van het land in vijandelijke handen te willen opleveren. Dit deed M. Frère toen omdat hij bedoeld program aanzag als de weg langs welken M. Dechamps aan 's lands bestuur zoude kunnen komen. Maar nu dat M. Frère niet meer M. Dechamps maar de Antwerpenaars te vreezen heeft, die het wetsontwerp rakende de soldatenplaat zouden doen mislukken, nu is M. Frère met het program van M. Dechamps vooruit gekomen, nu wil hij de binnenforten der Noordertuinen afbreken en op den linker oever der Schelde twee forten laten bouwen welke met de werken der leegere Schelde verbonden zouden worden, en — daartoe geeft hij voor reken : HET BELANG VAN 'S LANDS VERDEDIGING !...

Ziedaar hoever de tartufferij, de hypocrisie, bij dit « liberaal » kopstuk gedreven wordt.

Iets voor de liefhebbers van haneengevechten.

Ziehier de artikels uit het strafwetboek welke met gevang of boet alle mishandelingen op de huisdieren straft, alsmede allerhande diereengevechten, zoo als haneengevechten, hondengevechten, enz.

Door eenen brief van den gouverneur aan de burgemeesters gestuurd, worden deze herinnerd dat ze alle overtreding tegen deze artikels begaan, moeten doen straffen.

Ziehier nu deze artikels :

Art 361. Zullen met eene geldboete van tien tot twintig frank en eene gevangzitting van één tot vijf dagen of met één van die beide straffen aléén, gestraft worden :

5° Zij, die zich aan daden van wreedheid of geweldige mishandelingen jegens dieren zullen hebben pligtig gemaakt ;

6° Zij, die in openbare gevechten, spelen of vertooningen, dieren pijnigingen hebben doen ondergaan.

In dit laatste geval, zullen de prijzen en inleggen aangeslagen en verbruikt worden.

Art 562. Bij hervaling, zal de straf van ten langste vijf dagen gevangzitting, behalve de geldboete, kunnen uitgesproken worden, uithoofde der overtredingen bij het art 559 en 560 voorzien.

Wat aangaat de overtredingen bij het voorgaande artikel voorzien, zal de rechter bij hervaling, behalve de geldboete, eene gevangzitting van ten langste negen dagen kunnen uitspreken.

Eene aalmoes.

Het was in de maand oktober van het jaar 1806. Een armoedig gekleed kind stond aan den hoek der Vaugirard straat, te Parijs, en stak van tijd tot tijd zijne vermagerde hand uit, om de liefdadigheid der voorbijgangers af te smeecken. Zijn blek gelaat, dat lijden en gebrek te kennen gaf, en zijn teeder blik, die goedheid aanduidde, stemden het hert tot medelijden.

— Eene aalmoes, als 't u bely ft, eene aalmoes, zegde smeeckend de kleine knaap, op het oogenblik dat er een soldaat van het 44^e linieregiment voorbij trad.

De krijgsman bleef staan, bezag het kind en vroeg :

— Hebt gij nog eenen vader en eene moeder, kleine ?

— Vader is dood, hervatte het kind ; hij was soldaat zooals gij ; moeder is ziekelijk en ligt te bed, en de aalmoes die ik van de liefdadige menschen ontvang, dient om haar het noodige te bezorgen. Ach God ! zoo zij maar niet van gebrek sterft ! Ik zelf heb vandaag nog niets geëten, voegde hij er weenedig bij.

De soldaat was bewogen.

— Ziedaar, sprak hij, terwijl hij het kind twintig centiem in de hand stak, dat is voor uwe moeder ; het spijt mij dat ik u niet meer kan geven, maar ik heb zelf niet veel, en daarbij heb ik ook een armen vader....

Het kind zag de krijgsman met eenen blik aan, waaruit de dankbaarheid van zijn hert straalde.

— En dat is mijne gift, zegde een reeds bejaarde priester, die de woorden van den soldaat had gehoord, en stopte een zilverstuk in de handen van den verbeugden knaap. Mijn vriend, hij voort, gij hebt een goed, een medelijdend

sterven, terwijl onze goede moeder eene maand later ons ook door de dood werd ontrukkt.

— God zal medelijden met uwen vader hebben, mijn vriend, en hem niet van honger laten sterven.

— O, geloof niet, mijnheer, zegde Delcroix met militaire fierheid, dat mijn vader zijne ellende, zijn ongeluk verdient heeft !

— O, dit denk ik in 't geheel niet, hervatte de grijsaard terwijl hij de hand van den krijgsman drukte. En al ware dit zoo, dan zou hij nog mijne belangstelling waardig zijn.

— God dank ! hervatte Delcroix met vuur, mijn vader was steeds een deffig man, die thans ongelukkiglijk als oud soldaat zich zonder bestaansmiddelen bevindt, na de schoonste jaren zijns levens in het kamp of op het slagveld te hebben doorgebracht.

— De hand van Frankrijk zal de schuld van 't vaderland betalen.

— Het vaderland is vergeetachtig, wanneer het niet ondankebaar is.

— Ik denk er anders over, jongeling. Luister, volg mij naar mijne woning ; ik heb u een voorstel te doen, dat u nuttig zou kunnen zijn.

De verbaasde Delcroix volgde den grijsaard tot in zijn huis, hetwelk in de Vaugirard-straat gelegen was.

— Zet u voor deze tafel, zegde hem de achtbare geestelijke, bezin u een oogenblik en schrijf eenen brief aan den keizer, zooals uw hart het u ingeeft.

— En wie zal hem dien brief bestellen ?

— Dat kan u weinig schelen, als hij maar in de handen des keizers komt !

— Maar, mijnheer, aan den keizer schrijven, ... neen, dat zou ik van mijn leren niet durven doen ! Indien ik aan den minister schreef ?

— Schrijf aan den keizer ; dit is volgens mij het beste.

Delcroix bracht zijne hand aan het voorhoofd,

dacht aan zijnen ongelukkigen vader en, vol vertrouwen op God, schreef hij eenen roerenden brief, dien hij den grijsaard overhandigde. Deze las denzelfden aandachtig en zegde vervolgens :

— Er is geen woord bij of af te doen ; gij hebt de taal van uw hert — de waarheid — volkomen goed uitgedrukt. Alles is in orde, volgde hij er bij, gij kunt met vertrouwen heen gaan. Gij weet nu waar ik woon ; zoo gij mij nog later hebt te spreken, kunt gij mij vrij komen vinden. Vaarwel en hoop op God !

De soldaat bracht het platte zijner hand aan zijn schako, en verliet onder dankbetuigingen den goeden geestelijke, die hem bij het heengaan een geschenk in de hand stopte. In de kazerne teruggekeerd, schreef hij dadelijk den volgende brief :

« Lieve vader,

» Schep moed ; ik heb heden, op aanraden van eenen achtbaren geestelijken, die belang in mij en in uw lot stelt, eene petitie aan den keizer geschreven. Ik denk dat de goede man dezelve wel aan het adres zal brengen, en ik twijfel niet of ik zal welhaast het genogen hebben u goed nieuws te melden. Het brood in uwen ouden dag zal weldra verzekerd zijn. Nog eens, goede vader, schep moed en betrouw op God.

» Uw liefhebbende zoon,

» Joseph Delcroix. »

Middelwyl kreeg het 44e linieregiment bevel om zich naar het kamp van Mély te begaven. Daags vóór zijn vertrek ging Delcroix naar de kerk van O.-L.-Vrouw, en bad God en de H. Maagd vurig voor zijnen ouden vader, die altijd zoo liefderijk voor hem had gezorgd en welke hem, toen hij gedwongen werd soldaat te moeten worden, weenedig had gezegd : « Moge ik u spoedig wederzien ! Dat God u intusschen beschermde en bewake !

Vertrouwend verliet hij de kerk en ondervond